

Yıl

/ Sanat Tarihi Bölümü / SANAT TARİHİ						
Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
SNT 402	KLASİK OSMANLI MİMARİSİ II	3,00	0,00	0,00	3,00	6,00
Ders Detayı						
Dersin Dili	: Türkçe					
Dersin Seviyesi	: Lisans					
Dersin Tipi	: Zorunlu					
Ön Koşullar	: Yok					
Dersin Amacı	: Bu dersin amacı, Mimar Sinan sonrasında Klâsik Osmanlı Mimarlığının batılaşma dönemine kadar geçirdiği evreleri ve 18. yüzyılın ikinci yarısından itibaren ortaya çıkan mimari ürünlerin karakteristik özelliklerini analiz edebilme ve kavrayabilme becerisini öğrenciye kazandırmaktır.					
Dersin İçeriği	: Öğrencinin; Klasik dönem Osmanlı mimarisinin genel özelliklerini, Modernleşme süreciyle ortaya çıkan yeni mimari tipolojileri, Dini mimari dışındaki saray, köşk gibi sivil yapı türlerini, Coğrafi ve ekonomik olarak genişleyen imparatorluğun sanatında ortaya çıkabilecek dönüşümleri ve tüm bu değişimleri döneme ait mimari örnekler üzerinden analiz ederek kavraması hedeflenmektedir.					
Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar	: Altınay, Ahmet Refik. Lale Devri. İstanbul. Arık, Rüçhan. Batılaşma Dönemi Anadolu Tasvir Sanatı. Aslanapa, Oktay. Osmanlı Devri Mimarisi. İstanbul, 2005. Kuban, Doğan. Osmanlı Mimarisi. İstanbul, 2007. Kuban, Doğan. Türk Barok Mimarisi Hakkında Bir Deneme. İstanbul. Okçuoğlu, Tarkan. Osmanlı Mimarisi ve Sanatı. İstanbul Üniversitesi Açıköğretim Yardımcı Ders Kitabı. Rüstem, Ünver. Osmanlı Baroku. 2024. Tuğlacı, Pars. Osmanlı Mimarlığı'nda Balyan Ailesi'nin Rolü. İstanbul, 1993. Türkiye Diyanet Vakfı. İslam Ansiklopedisi. Cilt 1–44. İlgili maddeler. Uras, Büke. Balyanlar: Osmanlı Mimarlığı ve Balyan Arşivi. İstanbul, 2021.					
Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri	: Anlatma, Tartışma Yöntemi, Soru-Cevap					
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar	: Öğrencilerin derse önceden okuma yaparak katılım göstermeleri tavsiye edilmektedir. Konuya dair ön bilgiye sahip bireyler, ders sürecinden daha verimli ve etkili şekilde faydalanabilmektedir.					
Dersi Veren Öğretim Elemanları	: Prof. Dr. Ayşe Budak					
Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları	: Bu ders kapsamında görevlendirilmiş bir ders yardımcısı bulunmamaktadır.					
Dersin Verilişi	: Bu ders, konuya ilişkin akademik kaynaklardan derlenen bilgilerin harmanlanarak sunulmasına dayanmaktadır. Mimari yapıların planları ve fotoğrafları üzerinden anlatım yapılmakta, ders içeriği projeksiyonla yansıtılan görsel materyaller eşliğinde işlenmektedir.					
En Son Güncelleme Tarihi	: 6.02.2026 22:03:20					
Dosya İndirilme Tarihi	: 6.02.2026					

Ders Öğrenme Çıktıları
Bu dersi tamamladığında öğrenci :
1 Siyasal ve ekonomik değişimlerin mimariye yansımalarını tartışır.
2 Modernleşme çabalarının ortaya koyduğu yeni mimari tipler, dini mimari dışında saray, köşk gibi yapılar hakkında bilgi sahibi olur.
3 Coğrafi ve ekonomik olarak büyüyen imparatorluğun sanatında meydana gelebilecek değişimleri kavrar.
4 Klasik dönem Osmanlı mimarisinin genel özelliklerini tanımlar ve bu özellikleri örnek yapılar üzerinden analiz edebilir.

Ön / Yan Koşullar							
Ders Kodu	Ders Adı	Koşul	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS

Haftalık Konular ve Hazırlıklar						
	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Hazırlık Bilgileri	Öğretim Metodları	Dersin Öğrenme Çıktıları
1.Hafta	*Sinan sonrası Osmanlı mimarisi, Eminönü Yeni Valide ve Sultanahmet külliyesi hakkında bilgi verilmesi. Sedefkar Mehmet Ağa ve Risale-i Mimariye'nin tartışılması	*-	*-	*Gül Kale, "Osmanlı Mimarlık Tarihi Yazımında Risale-i Mimariyye", Talid, 7 (13) 2009, s.405-423. Doğan Kuban, Osmanlı Mimarisi, İstanbul 2007, s.463.469. Oktay Aslanapa, Osmanlı Devri Mimarisi, İstanbul 2005, s.400-421.	*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	

	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Hazırlık Bilgileri	Öğretim Metodları	Dersin Öğrenme Çıktıları
2.Hafta	*Sinan sonrası Osmanlı mimarisi, Eminönü Yeni Valide ve Sultanahmet külliyesi hakkında bilgi verilmesi. Sedefkar Mehmet Ağa ve Risale-i Mimariye'nin tartışılması	*-	*-	*Gül Kale, "Osmanlı Mimarlık Tarihi Yazımında Risale-i Mimariyye", Talid, 7 (13) 2009, s.405-423. Doğan Kuban, Osmanlı Mimarisi, İstanbul 2007, s.463.469. Oktay Aslanapa, Osmanlı Devri Mimarisi, İstanbul 2005, s.400-421.	*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	
3.Hafta	*Celali isyanları hakkında bilgi verilmesi, Köprülü ailesinin yöneticiliği ve baniliğini değerlendirme. Ulukışla Öküz Mehmet Paşa, İncesu ve Merzifon Kara Mustafa Paşa Külliyelerinin anlatılıp tartışılması	*-	*-	*Doğan Kuban, Osmanlı Mimarisi, İstanbul 2007, s.497-505. Oktay Aslanapa, Osmanlı Devri Mimarisi, İstanbul 2005, s.422-430	*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	
4.Hafta	*Lale devrinde mimari, şehrin değişen anıtları, meydan çeşmeleri. Üsküdar Yeni Valide Külliyesi, İstanbul ve Nevşehir Damat İbrahim Paşa Külliyesi.	*-	*-	*Doğan Kuban, Osmanlı Mimarisi, İstanbul 2007, s.505-517 Oktay Aslanapa, Osmanlı Devri Mimarisi, İstanbul 2005, s.430-441. Ünver Rüstem, Osmanlı Baroku, İstanbul 2024, s.35-72.	*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	
5.Hafta	*Osmanlı mimarlığında batılılaşma örnekleri ve Nur-u Osmaniye külliyesinin anlatılıp tartışılması	*-	*-	*Doğan Kuban, Osmanlı Mimarisi, İstanbul 2007, s.518-356.Ünver Rüstem, Osmanlı Baroku, İstanbul 2024, s.133-199.	*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	
6.Hafta	*Laleli külliyesi, Fatih ve Ayazma camileri hakkında bilgi verilmesi.	*-	*-	*Doğan Kuban, Osmanlı Mimarisi, İstanbul 2007, s.537-550.Ünver Rüstem, Osmanlı Baroku, İstanbul 2024, s.199-252.	*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	
7.Hafta	*18.yüzyıl Osmanlı taşrasında mimarlık. Aydın Cihanoğlu, Yozgat Çapanoğlu ve Gülşehir Karavezir Külliyelerinin anlatılıp değerlendirilmesi.	*-	*-	*Doğan Kuban, Osmanlı Mimarisi, İstanbul 2007, s.571-597.	*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	

	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Hazırlık Bilgileri	Öğretim Metodları	Dersin Öğrenme Çıktıları
8.Hafta	*Ara Sınav	*-	*-		*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	
9.Hafta	*19.yüzyıl İstanbul'unda mimari. Bir mimar aile Balyanlar. İstanbul Nusretiye, Pertevniyal ve Dolmabahçe camilerinin anlatılması.	*-	*-	*Büke Uras, Balyanlar: Osmanlı Mimarlığı ve Balyan Arşivi, İstanbul 2021. Pars Tuğlacı, Osmanlı Mimarlığı'nda Balyan Ailesi'nin Rolü, İstanbul 1993. Doğan Kuban, Osmanlı Mimarlığı, İstanbul 2007, s.605-629.	*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	
10.Hafta	*19.yüzyıl İstanbul mimarlığının anlatılmasına devam edilmesi, Beylerbeyi, Ortaköy ve Hamidiye Camileri ile Şeyh Zafir Külliyesi hakkında bilgi verilmesi.	*-	*-	*Büke Uras, Balyanlar: Osmanlı Mimarlığı ve Balyan Arşivi, İstanbul 2021. Pars Tuğlacı, Osmanlı Mimarlığı'nda Balyan Ailesi'nin Rolü, İstanbul 1993. Doğan Kuban, Osmanlı Mimarlığı, İstanbul 2007, s.605-629.	*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	
11.Hafta	*Osmanlı mimarlığında yeni türler olarak Haydarpaşa ve Sirkeci tren istasyonları ve Selimiye kışlası hakkında bilgi verilmesi	*-	*-	*Doğan Kuban, Osmanlı Mimarisi, İstanbul 2007, s.551-563.	*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	
12.Hafta	*Osmanlı saray ve köşkleri hakkında bilgi verilerek, Edirne, Topkapı, Dolmabahçe, Beylerbeyi, Yıldız sarayları ile Küçüksu, İhlamur kasırlarının anlatılması.	*-	*-	*Doğan Kuban, Osmanlı Mimarisi, İstanbul 2007, s.619-629.	*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	
13.Hafta	*Osmanlı saray ve köşkleri hakkında bilgi verilerek, Bir ayan sarayı olarak Doğubayezit İshakpaşa sarayının anlatılıp değerlendirilmesi.	*-	*-	*Doğan Kuban, Osmanlı Mimarisi, İstanbul 2007, s.619-629.	*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	

	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Hazırlık Bilgileri	Öğretim Metodları	Dersin Öğrenme Çıktıları
14.Hafta	*Ders kapsamında, geç dönem Osmanlı ve erken Cumhuriyet dönemlerinde ortaya çıkan yeni mimari yapı türlerine ilişkin bilgiler sunulacaktır. Bu çerçevede özellikle gar binaları, idadiler (eğitim yapıları), postaneler ve kışla binaları gibi işlevsel kamu yapıları ele alınacak ve mimari özellikleri bağlamında değerlendirilecektir.	*-	*-	*Doğan Kuban, Osmanlı Mimarisi, İstanbul 2007, s.661-673.	*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	
15.Hafta	*Osmanlı mimarlığında neo-klâsik eğilimler, Vedat ve Kemalettin Beyler.	*-	*-	*Tarkan Okçuoğlu, Osmanlı Mimarisi ve Sanatı, İstanbul Üniversitesi Açık Öğretim Yardımcı Ders Kitabı, s.13-21.	*Soru-cevap yöntemiyle interaktif anlatımın sağlanması. Mimariye bağlı süslemelerin tanıtılması ve kullanılan tekniklerin değerlendirilmesi. İlgili akademik makalelerin okunması ve tartışılması. Önceki hafta konularında öğrenciler için tekrar anlatım ve örneklendirme yapılması. Görsel materyaller üzerinden mimari yapıların karşılaştırmalı biçimde tartışılması.	

Değerlendirme Sistemi %
2 Ara Sınav (Bütünlemede Kullanılan) : 30,000
4 Ders Öncesi Bireysel Çalışma : 20,000
5 Final : 40,000
6 Final Sınavı Hazırlık : 5,000
7 Ara Sınav Hazırlık : 5,000

AKTS İş Yüğü			
Aktiviteler	Sayı	Süresi(Saat)	Toplam İş Yüğü
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	6	6,00	36,00
Final Sınavı Hazırlık	8	8,00	64,00
Ara Sınav Hazırlık	6	6,00	36,00
Vize	1	1,00	1,00
Final	1	1,00	1,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	6	6,00	36,00
Toplam : 174,00			
Toplam İş Yüğü / 30 (Saat) : 6			
AKTS : 6,00			

Program Öğrenme Çıktısı İlişkisi																
	P.Ç.1	P.Ç.2	P.Ç.3	P.Ç.4	P.Ç.5	P.Ç.6	P.Ç.7	P.Ç.8	P.Ç.9	P.Ç.10	P.Ç.11	P.Ç.12	P.Ç.13	P.Ç.14	P.Ç.15	P.Ç.16
	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16
Ö.Ç. 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ö.Ç. 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ö.Ç. 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ö.Ç. 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ortalama	1,50	1,50	0	0	2,50	0	0	0	1,25	1,50	0	0	0	1,25	0	1,25

Ders/Program Çıktıları İlişkisi															
P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16
6	6	0	0	10	0	0	0	5	6	0	0	0	5	0	5

Aşırmacılığa Dikkat ! : Raporlarınızda/ödevlerinizde/çalışmalarınızda akademik alıntılama kurallarına ve aşırımacılığa (intihal) lütfen dikkat ediniz. Aşırmacılık etik olarak yanlış, akademik olarak suç sayılan bir davranıştır. Sınıf içi kopya çekme ile raporunda/ödevinde/çalışmasında aşırımacılık yapma arasında herhangi bir fark yoktur. Her ikisi de disiplin cezası gerektirir. Lütfen başkasının fikirlerini, sözlerini, ifadelerini vb. kendinizinmiş gibi sunmayınız. İyi veya kötü, yaptığınız ödev/çalışma size ait olmalıdır. Sizden kusursuz bir çalışma beklenmemektedir. Akademik yazım kuralları konusunda bir sorunuz olursa dersin öğretim elemanı ile görüşebilirsiniz

Engel Durumu/Uyarlama Talebi : Engel durumuna ilişkin herhangi bir uyarlama talebinde bulunmak isteyen öğrenciler, dersin öğretim elemanı ya da Nevşehir Engelli Öğrenci Birimi ile en kısa sürede iletişime geçmelidir.